

1

Pogingen om de tractor die voor haar reed te passeren deed Leonie Bolhof niet meer – er kwamen toch steeds weer tegenliggers. Ze bleef dan ook achter het uitzichtbelemmerende gevaarte hangen. Dat reed trouwens bijna zestig waar je tachtig mocht, dus zo heel veel maakte het niet uit.

Ze had bovendien geen haast, omdat ze zoals gewoonlijk een kwartier speling had genomen voor de komende afspraak. Files, open bruggen, je wist het maar nooit. En was ze te vroeg, dan was het heerlijk om zo maar even te zitten niksen in de auto of om een wandelingetje te maken in de buurt.

Te laat zou ze dus ook dit keer niet komen, en de straat van het notariskantoor in het polderdorp was gemakkelijk te vinden. Vanaf de hoofdstraat was het de eerste straat rechts en daarna de tweede links. Dat had de plattegrond laten zien. Zij had geen elektronische navigatie in haar auto nodig!

Kaartlezen, routes uitstippelen, rijtijd schatten en zich een voorstelling maken van het landschap – dat vond ze allemaal veel te leuk. Als schoolkind al nam ze de kaart erbij wanneer ze er tijdens vakanties met de fiets opuit trok. Lekker in haar eentje deed ze dat, waardoor ze kon gaan en staan waar ze wilde en niet hoefde te keten en kletsen met vriendinnetjes, maar op dijkes en aan slootkanten kon wegdromen.

In haar familie werd dat niet vreemd gevonden voor een kind, eerder prijzenswaardig.

Eigenlijk droomde Leonie ook nu een beetje, achter deze kolossale tractor. Ruim dertig jaar rijervaring had in haar een automatische piloot doen ontwaken, een alert type dat precies wist wanneer hij het heft in handen moest nemen. Daardoor kon ze, door de zijruiten kijkend, genieten van het voorbijglijdende zomerse landschap.

De gewassen op de akkers stonden hoog. Maïs, tarwe en aardappels kon ze onderscheiden. De wind liet de bladeren van de populieren langs de weg trillen. Bij diverse boerderijen hing de was aan de lijn te drogen en aan de opritten stonden bloemen en groenten te koop.

Leuk om naar te kijken, mijmerde Leonie. Jammer alleen dat er nu geen tijd overbleef om nog even in de paperassen van de notaris te neuzen, al was het alleen maar om van deze zomerse sfeer om te schakelen naar de bloedserieuze woorden 'erflaatster' en 'boedelbeschrijving'.

Want ze reed hier immers als gevolg van het overlijden van een vrouw van wie ze het bestaan nooit had geweten. Stomverbaasd had ze gestaard naar haar eigen naam in de aanhef van de brief. Deze post kon niet voor haar bestemd zijn. Het was vast een computerfout. De naam van de overledene zei haar niets, helemaal niets.

Gegeneerd had ze de brief teruggestopt in de envelop. En toch... Ze had de brief er weer uitgehaald. Ach nee... of... vaag kwam er een naam bij haar boven.

Ze was naar het raam gelopen en had daar staan nadenken.

Van der Mark? Had haar vader haar niet ooit verteld over een neefje met deze achternaam, met wie hij op straat voetbalde met een gezamenlijk van het bollenpellersloon aangeschafte, echt lederen voetbal? Was dat neefje niet jong aan tbc overleden en heette hij niet Kootje...? Kootje van der Mark?

Bij de tafel las ze toch verder in de brief. Ze was opgespoord als een van de erfgenamen – het stond er zwart op wit. Zij, Leonie Bolhof, was een van de twaalf erfgenamen van de ongehuwde en kinderloos overleden Petronella Allegonda Helena van der Mark, van wie geen testament bekend was zodat ‘krachtens de wet’ de afhandeling van de nalatenschap in handen was gegeven aan deze notaris. En dat de notaris op verzoek graag uitleg wilde geven als de bijgevoegde stukken daartoe aanleiding gaven.

Dat gaven de stukken inderdaad en daarom was Leonie nu op weg naar het notariskantoor. Ongehuwd en kinderloos was die onbekende overleden vrouw. Dat klonk wat erger dan het was! Leonie grinnikte er eventjes om, want zelf was ze als gescheiden vrouw voor de burgerlijke stand ook ongehuwd, ook al had ze sindsdien nog drie kortere relaties gehad plus één ultrakorte. En omdat het door haar werk en loopbaan niet van kinderen was gekomen, was ze inderdaad kinderloos.

Nee, moderne vrouwen kon je niet meer het etiket ongehuwd en kinderloos geven, concludeerde ze. Nou ja, alleen voor de wet dan. Maar de maatschappij zat

vandaag de dag zo anders in elkaar. De benamingen dekten bijna niet de lading. Wel of geen relatie was geen burgerlijke status meer, evenmin als kinderen krijgen nog aan die status gekoppeld was, noch kostwinnerschap.

Gelukkig wel, grinnikte ze inwendig, want daarom kon zijzelf als werkende vrouw zelfs aan het eind van haar werkdag nog bij de notaris terecht – ook een fulltime werkende vrouw, van wie ze toevallig wist dat ze na deze afspraak op zomervakantie zou gaan met haar drie kinderen, terwijl haar man doorwerkte. Over een veranderde maatschappij gesproken...

Maar Petronella Allegonda Helena had óók in deze moderne maatschappij geleefd, realiseerde Leonie zich opeens. Die vrouw was bij haar overlijden zelfs een paar jaar jonger geweest dan zijzelf. Dat had haar juist zo gefraspeerd.

Het landschap vervaagde nu in haar aandacht. De automatische piloot was weg en de felrode cabine, de enorme tractorwielen en het lange lint van auto's in haar kielzog waren weer werkelijkheid. Deze polderweg leidde naar de grote snelweg in de richting van de hoofdstad, en het spitsuur naderde.

Was een vrouwelijke notaris eigenlijk bijzonder? Leonie wist het niet. Tot nu toe had ze alleen mannelijke notarissen getroffen, bijvoorbeeld toen zij en Gustaaf een akte van huwelijksvoorwaarden lieten opmaken, toen de koopakte van hun huis passeerde en toen haar ouders waren overleden. En natuurlijk telkens bij officiële handelingen voor haar eigen bedrijf.

De linkerknipperlichten en de remlichten van de tractor gingen aan en hij reed een erf op. Opeens strekte de rijbaan zich weer uit tot de horizon. Leonie gaf gas. Wég spoot ze. De achterliggers, die haar voortdurend geïrriteerd hadden willen inhalen, hadden het nakijken, zag ze grinnikend in de achteruitkijkspiegel.

Vier minuten voor tijd stond ze bij het notariskantoor geparkeerd. Te weinig natuurlijk om de sfeer van de stukken nog weer op te pikken. Daarom monsterde ze zichzelf maar even in de binnenspiegel en stifte ze haar lippen bij.

Ben ik ijdel?, vroeg ze zich zomaar af.

Welnee, alleen een beetje kritisch, antwoordde ze zichzelf. Dat komt door mijn leeftijd: je moet er meer aan doen om er aardig uit te blijven zien. Nou, dat is het geval.

Daar liet ze het bij, maar ze had jaren gekend waarin ze zoiets verder was gaan uitspitten. Dat kwam door schuldgevoel over al haar mislukte liefdesrelaties, omdat ze naar haar idee een te grote drang tot vrijheid had, die wel een gevolg móést zijn van egoïsme, en dat weer van ijdelheid of zelfs narcisme...

Maar voorbij was die tijd. Nu glimlachte ze alleen even naar haar spiegelbeeld, en zag ze hoe die nieuwe uitdrukking op haar gezicht haar vriendelijk en aantrekkelijk maakte. Wat, vond ze, best bijzonder was voor een zakenvrouw van tweeënvijftig met zes winkels in modeaccessoires.

Weer grinnikte ze, nu om dat aantal van zes waarop ze zo trots was. Eigenlijk kon ze het zelf nog altijd niet goed geloven, in tien jaar tijd zes winkels, maar het was toch echt waar.

Vooraf ook dankzij Hubert en Babette, relativeerde ze meteen. Hubert deed de promotie en verkoop, Babette zwierf als inkoopster de wereld over. Zelf was ze de oprichtster en algemeen directeur van de vennootschap *Leonie*. De bedenker van het concept in het hogere segment modeaccessoires. Tassen, hoedjes, riemen, schoenen, sjaals, sieraden en wat je nog maar meer kon bedenken voor vrouwen met smaak – én geld natuurlijk. *Leonie* stond vaak als toonaangevend trendy vermeld in vrouwenbladen en glossy's. Als moderne werkende vrouw had je gewoon recht op een mooi artikel van *Leonie*, zó had Hubert het bedrijf in de markt gezet: 'je verdiende het'. En op hun beurt verdienden ook zij 'iets'...

Het was dan ook niet het bedrag van de erfenis dat Leonie ertoe gebracht had de notaris te gaan bezoeken. Nee, ze was nieuwsgierig naar de persoon van de overleden vrouw van wie ze familie was, zij het heel in de verte. Want wie was ze nog meer, behalve de achterkleindochter van een zuster van de moeder van haar vader? De achterkleindochter van een zuster van de moeder van haar vader? Was het niet gróótmother? Dus van een oudtante van haar overleden vader? Had ze dat nu wel goed begrepen?

Leonie schudde onwillekeurig even met haar hoofd. Haar schouderlange haar zwaaide heen en weer. Het glansde door de verwenbehandeling van de vorige

dag bij de kapper, met een haarmasker na het kleuren in kastanjebruin.

Het was tijd. Ze stapte uit, een actief ogende vrouw in een modieuze zomerrok, en liep snel op haar hooggehakte sandaaltjes naar het kantoorgebouw.

De notaris maakte met haar blonde krullen en een armvol dossiermappen behalve een vrolijke ook een zelfverzekerde indruk. Ze was bekaf, daarvoor excuseerde ze zich meteen al. Ze was hard aan vakantie toe, maar wat een bende werk had ze deze week nog klaar moeten krijgen. En nu had haar jongste zoontje ook nog buikgriep. Afijn, dit was dus haar laatste afspraak van de dag en morgen vertrok ze met het hele spul in de camper.

Leonie hoorde het met een lachje aan. En dan had zij om te anticiperen op de notariële sfeer nog even in de paperassen willen duiken...

‘Eerst maar flink doorkarren naar Zuid-Duitsland!’ zei de notaris. ‘Maar wat u betreft, ik heb nog nooit zo’n ontoegankelijke zaak in behandeling gehad. Op een paar na liepen alle takken in de stamboom dood. Ze trouwden niet en kregen geen kinderen. In die tijd kreeg men er zeven, elf, dertien, maar niet deze lui. Vandaar dat we anderhalf jaar werk hadden om de wettelijke erfgenamen op te sporen. Ik zeg “we”, dat ben ik en een overheidsinstituut dat daarvoor is. U bent een van de twaalf erfgenamen, omdat de grootmoeder van uw vader... Stop, dit is voor geen normaal mens te bevatten. Daarom zette ik die hele verwantschap in schema. Gaat u maar even mee – het

zaakje ligt nog in de vergaderkamer op tafel, want gisteren heb ik ook aan een andere erfgenaam de zaak uitgelegd.'

Leonie volgde haar. De hakjes van de notaris klakten koket op de parketvloer. Hippe pumps, registreerde de kennersblik van Leonie. De notaris merkte het. 'Nu nog zakelijk gekleed, morgen op gympen en in spijkerbroek,' lachte ze, terwijl ze veelbetekenend de manchet van haar bloes een stukje uit de mouw van haar colbertje trok.

Ze deed een kamerdeur open, liet Leonie voorgaan en wees naar een vergadertafel. 'Daar ligt de stamboom. In mijn vrije tijd gemaakt. Het is onmogelijk om al die kantooruren te spenderen aan zoiets idioots. Dat kost veel te veel geld, en we moeten ook hier verdienen, niet verlies lijden. Maar de zaak intrigeerde me en... Hoor ik de telefoon in mijn kamer? Nou, dan klinkt hij zometeen wel hier. Kijk, ruim drie meter papier. In de breedte, niet verticaal, zoals je van een stamboom gewend bent. Dat komt omdat het allemaal zusters en broers zijn van de overgrootmoeder van de overledene. En ziet u dat er alleen lijnen naar beneden gaan van die zuster dáár en die twee broers dáár? De rest eindigt waar het begint. Niets te vinden van huwelijken en geboorten. Vandaar dat...'

Inderdaad begon nu de telefoon aan het andere eind van de tafel te rinkelen. Ze nam hem op. Leonie liep van de linkerkant van de aaneengeplakte vellen papier naar de rechterkant. Er stonden namen op die haar niets zeiden: Jacob, Hendrik, Frederika, Johan,

Catherina, Elisabeth, Cornelis, Dirk, Jan, Johannes, Petronella.

Meer naar onderen stond de naam van haar vader, met daarnaast die van haar moeder en eronder die van haarzelf. Met haar ene wijsvinger volgde ze die lijn omhoog, de andere hield ze op de plek waar Petronella Allegonda Helena geschreven stond. Was zij inderdaad de kleindochter van een zuster van de grootmoeder van vaderszijde van die Petronella? Het duizelde haar.

‘Pft,’ deed ze tegen de notaris toen het telefoongesprek was beëindigd, ‘dat u niet gek werd van deze... eh... rol behangpapier.’ Ze gebaarde naar de stamboom.

De notaris schoot in de lach. ‘Behang was handiger geweest dan het aan elkaar plakken van deze vellen... Maar ik leg het u uit.’

Geroutineerd zette ze het familieverband uiteen. ‘Nooit eerder maakte ik een familie mee waarin zoveel mensen als single door het leven gingen,’ zei ze hoofdschuddend, ‘en waarin zo weinig kinderen geboren werden. Ik ben dus niet door familieleden, maar via via het een en ander te weten gekomen over Nel, zo luidde haar roepnaam. Het tragische is dat ze, kort gezegd, genekt is door de omstandigheden. Ze raakte overwerkt en verongelukte tijdens een ontspannend tripje met de auto.’

Hoofdschuddend keek ze naar de stamboom. ‘Er loopt nog steeds een proces over, maar het ziet er naar uit dat we dat gaan winnen.’

‘We?’ vroeg Leonie.

‘Dit kantoor. Wij behartigen immers de belangen van de overledene.’

‘Ik heb nog nooit zoiets meegemaakt,’ zei Leonie. ‘En hoewel ik de stukken wel begreep, kan ik niet zeggen dat...’

‘We zullen ze even doorlopen,’ zei de notaris.

Ze gingen terug naar haar kamer. Na de uitleg van verschillende termen werd het Leonie duidelijk. ‘Het gaat er dus op dit moment om dat de erfgenamen aan u laten weten of ze de erfenis willen aanvaarden. Veel mensen zijn bang dat er nog schulden uit de kast komen, bijvoorbeeld door dat proces. Dat willen ze eerst onderzocht hebben. Pas op die voorwaarde verlenen zij u volmacht om namens hen te handelen,’ vatte ze samen.

‘Precies. En als ik iets te melden heb over de vorderingen, laat ik dat de erfgenamen weten. Maar éérst vakantie,’ verzuchtte ze. ‘Lekker eerst alleen de kinderen en ik...’

Ze keek Leonie even taxerend aan. ‘Het viel me op dat ook u geen geregistreerde partner heeft...’

‘Ik ben wel ooit getrouwd geweest, maar gescheiden. Daarna inderdaad alleen niet-geregistreerde relaties. Dus ook geen kinderen.’ Ze lachte. ‘Maar ik heb wel zes bloedjes van winkels!’

De notaris tikte op het dossier. ‘Dus net als Nel ongehuwd en kinderloos.’

Leonie reageerde met een lachje. ‘Dat bedacht ik me ook al. Alleen heet het tegenwoordig dat je single bent als carrièrevrouw.’ Ze maakte met haar hoofd een

beweging in de richting van de kamer met de stamboom. 'Maar wie weet zit het in mijn genen...'

'Daar zou ik me maar niets van aantrekken,' zei de notaris. 'Genen zijn nu eenmaal genen. Het kan best dat die genen ervoor zorgen dat een hartstikke foute eigenschap een halt wordt toegeroepen. Ik vind dat een mens vooral naar zichzelf moet luisteren. Niet alles wat je dan hoort zal je aanstaan, maar ga het maar niet beredeneren. Dat wordt piekeren en dat leidt tot niets. Weet u zelf trouwens iets over de familie? Die man van gisteren kon er nul komma nul over zeggen. Het interesseerde hem ook niet echt, maar voor mij is het wel degelijk een intrigerende zaak.'

Leonie schudde ontkennend met haar hoofd. 'Het is vreemd, maar ook ik weet van mijn familie vrijwel niets. Ik heb zelfs nog altijd niet een doos met paperassen uit mijn ouderlijk huis uitgezocht.' Ze lachte. 'Maar het moment om daar eens in te duiken lijkt intussen gekomen te zijn...'

'Als u iets bijzonders op mijn terrein vindt, belt u me dan, als u wilt. Hier, mijn visitekaartje.'

'Mevrouw mr. Marjorie F.H. van Heexum' stond erop.

